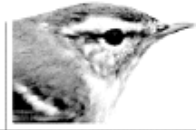

Vogelringstation Schiermonnikoog

Verslag activiteiten 2017
voor CCWO

VOGELRINGSTATION
SCHIERMONNIKOOG

Soort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bosrietzanger	1	1	1	3	2	1	2	1	0	2	1	1	0
Kleine Karekiet	6	7	6	5	6	6	7	8	5	7	5	5	5
Spotvogel	5	7	5	5	5	4	5	6	5	5	6	5	6
Braamsluiper	2	2	2	2	2	1	2	1	0	1	1	1	1
Grasmus	1	1	2	3	1	1	2	2	1	1	2	3	2
Tuinfluit	3	4	3	6	5	6	4	5	6	4	6	4	6
Zwartkop	4	7	4	5	7	7	4	6	10	7	6	7	7
Fluiter	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Tijftjaf	8	8	7	9	8	12	11	8	9	7	9	7	9
Fitis	14	16	15	18	25	13	14	14	15	16	17	15	13
Grauwe Vliegenvanger	2	3	3	5	3	3	3	5	3	4	4	3	4
Staartmees	2	3	1	2	3	2	2	3	2	1	1	2	1
Pimpelmees	2	1	1	1	2	5	3	4	4	4	4	5	5
Koolmees	2	2	2	2	2	2	4	7	5	6	7	6	8
Wielewaal	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
Boomkruiper	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1
Vink	6	4	4	4	6	8	7	7	9	8	9	9	9
Groenling	4	2	2	2	2	4	3	3	2	2	4	3	3
Kneu	0	2	0	2	1	1	1	1	1	0	0	0	2
Putter	3	2	2	1	2	2	2	4	3	2	4	3	3
Sijs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Kleine Barmsijs	3	1	1	1	3	3	3	6	4	3	4	3	2
Appelvink	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Rietgors	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0
Aantal territoria	113	120	110	125	132	128	124	141	140	132	146	136	144

Najaarsvangsten Groene Glop

Het onderzoek in het najaar in het Groene Glop maakt deel uit van een langjarig monitoringonderzoek.

In 2017 zijn in totaal 6.122 vogels gevangen. Hiervan zijn er 4.613 geringd, 1.481 betreffen eigen ringcontroles, 25 zijn controles van elders in Nederland geringde vogels en 3 zijn controles van buitenlandse ringen.

Op 25 juli is begonnen met het opbouwen van de vangbaan en vanaf 26 juli is vrijwel dagelijks gevangen. De eerste vogel was een tweede kalenderjaar Zwartkop man. Een Waterral was de laatste najaarsvangst van 2017. Een overzicht van de ringvangsten in het Groene Glop staat in appendix 1. Opvallend was het grote aantal Grote Barmsijzen dat dit seizoen werd gevangen. De teller bleef uiteindelijk stilstaan op 218 stuks. De Blauwstaart was dit jaar ook weer present evenals twee Dwerggorzen.

Wintervangsten

Omdat we jaarrond een beter beeld van de vogelstand van het glop willen hebben zijn afgelopen seizoen voor het eerst gedurende de wintermaanden en het vroege voorjaar, voorafgaand aan het broedseizoen, met de CES-opstelling vogels gevangen. Zodoende willen we een beeld krijgen van de vogels die jaarrond verblijven en de trekvogels die alleen in de winter aanwezig zijn. Dit eerste jaar is vooral gebruikt om te testen of de CES-opstelling voldoet. De resultaten waren bemoedigend waarop is besloten dit te vervolgen.

Samenwerking andere onderzoekers

Voor de WUR zijn ook dit jaar weer teken afgenomen van vogels in het kader van onderzoek naar de verspreiding van de ziekte van Lyme.

Voor de EUR zijn voor een onderzoek aan zoönozen monsters afgenomen van een aantal adulte transsahara trekkende vogels.

Educatie

In het afgelopen jaar zijn in samenwerking met het Bezoekerscentrum tijdens de najaarstrek iedere zondag- en woensdagmiddag excursies gegeven. In het Groene Glop is voorlichting gegeven aan belangstellende toeristen, de scholen op Schiermonnikoog zelf, leden van jeugdbonden en vogelwerkgroepen en andere passanten over de vogeltrek en het belang van Schiermonnikoog voor de trekvogels (tabel 2).

Tabel 2. Aantal excursiedeelnemers in het Groene Glop in de jaren 2005-2017.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
via BC													
volwassenen	113	96	124	234	189	275	196	209	185	179	222	175	164
kinderen	15	14	16	51	3	45	35	46	58	37	36	51	67
overige groepen	onbekend	onbekend	> 48	> 15	> 49	> 125	> 130	> 90	> 50	>107	> 99	> 55	>90

Limosa

Onlangs is in Limosa 90 (2017): 72-76, een artikel over de verandering in de timing van de najaarstrek van de Fitis op Schiermonnikoog in 1969-2010 gepubliceerd. De belangrijkste conclusie is dat voor 1982 de helft van de populatie door trok voor 26 augustus terwijl dat na 1992 een week later was, rond 2 september.

Vooruitblik op seizoen 2018

Het Wetterskip Fryslân heeft begin 2016 waterstaatkundige werkzaamheden uitgevoerd in het vangterrein met als doel gebiedseigen water langer op het eiland te laten verblijven. Een gevolg hiervan is dat de waterstand in het vangterrein hoger is geworden. Het beeld over 2016 en 2017 is dat het water in de glopsloot inderdaad gemiddeld hoger heeft gestaan dan voorgaande jaren. Of dit structureel zal worden zal de tijd leren. Daarnaast is aan de noordoost- en oostzijde van de vangbaan al het bos gekapt. Hierdoor zijn de meest oostelijke netsecties, die in en langs het riet staan, geëxponeerd komen te staan.

In de najaarsopstelling gaat 1 sectie (sectie 6) omgevormd worden van de huidige combinatie van fijn- en grofmazige mistnetten naar een zogenaamde Helgolandval. In de begin jaren van het onderzoek werden in deze sectie de meeste lijsters gevangen. De plek waar de lijsters nu invallen ligt wat meer naar het oosten. Met een Helgolandval kan dat worden ondervangen.

Met de terreinbeheerder zijn inmiddels inpassingsafspraken gemaakt met behoud van de landschappelijk waardevolle eiken die dit deel van terrein omzomen.

Verder is het opvallend dat vanaf half november Merels op het eiland aankomen die een grijze borsttekening hebben. De borsttekening zorgt ervoor dat we niet meer zeker weten of het een man of vrouw betreft. Tevens weten we niet waar deze Merels vandaan komen en of deze gedurende de winter in de buurt rondzwerven. We gaan bij het VT een projectplan indienen om hier meer inzicht in te krijgen.

Onze activiteiten zijn te volgen in het dagelijks bijgehouden logboek op www.vogelringschier.nl.

Appendix 1. Overzicht van alle nieuw-geringde vogels in het Groene Glop 2005 – 2017

Soort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Appelvink	0						1		1				
Baardman		5	1	1	1				1				
barmsijs sp.	11		3			1	6	9	1				
Beflijster		1			1						1		1
Bladkoning	28	2	10	29	1	3	20	14	5	12	44	17	14
Blauwborst		4	3	5	13	7	4	6	8	12	14	6	2
Blauwstaart				1									1
Blauwe Kiekendief		1											
Boerenzwaluw	11	18	17	26	8	16	5	11	10	21	21	43	28
Bokje			1					1				2	
Bonte Vliegenvanger	27	18	38	54	10	55	14	16	14	23	14	27	5
Boomkruiper	6	7	10	17	18	10	12	10	5	1	12	7	4
Boompieper	4	9	9	5	3	7	5	2	5	5	3	4	2
Bosgors				1					1				
Bosrietzanger		16	4	12	10	11	2	2	2	3	5	2	4
Braamsluiper	60	61	46	75	53	109	43	35	22	41	32	24	30
Bruine Boszanger						1							
Buidelmees			1		3	2							
Buizerd	5	1	2	5	7	2	2	2	3	3		5	2
Draaihals	1	1	2			4	1	1		1	2		
Dwerggors				1			2	1		1			2
Ekster	2												
Fazant			1	1						1			
Fitis	951	592	1145	744	592	949	486	394	489	542	307	588	396
Fluiter	2				2	6	3	1		3	2		
Gaai								1					
Geelgors			1							1		1	
Gekraagde Roodstaart	31	16	57	57	43	96	33	28	45	50	35	44	30
Gele Kwikstaart	1										1		1
Goudhaan	746	77	212	356	115	273	46	253	28	318	677	451	82
Goudplevier								1					
Grasmus	33	40	22	26	44	75	59	17	31	61	35	45	36
Graspieper	4	2			3		3		1	1	3	12	5
Grauwe Fitis						1							
Grauwe Vliegenvanger	12	36	25	18	18	55	8	14	25	49	20	8	25
Groenling	16	16	26	1	32	6	16	13	15	21	11	31	27
Grote Barmsijs	156	4	5	14		18	3	1	6	1		5	218
Grote Bonte Specht	11	4	7	6	6	10	3	20	15	6	8	5	14
Grote Gele Kwikstaart		1	1	4			1						2
Grote Goudvink	3		1			2					1		

Soort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Grote Lijster	1	1										2	
Havik			1		7		2	1	1		2		
Heggenmus	65	134	72	365	110	720	65	58	175	102	218	273	82
Houtduif	8	7	11	7	6	21	15	14	3	7	8	6	19
Houtsnip	6	13	14	14	6	8	8	26	8	9	7	26	10
Huismus	4	1	2	1		4	6	1		5	55	3	1
Huiszwaluw		1											
IJsvogel	1		9	8	2					1	2	5	6
Kauw			2					6	3		2		
Keep	77	82	33	42	4	182	12	6	39	22	40	16	58
Kerkuil			2	1	1	2		5		2	2	6	1
Klapekster							1						
Kleine Alk			1										
Kleine Barmsijs	54	43	27	18	37	37	45	157	33	49	66	108	126
Kleine Bonte Specht								1					
Kleine Karekiet	57	157	68	116	91	187	74	43	31	52	33	39	46
Kleine Mantelmeeuw			1										
Kleine Vliegenvanger		2	1		1		1		1				
Kneu	9		1	2		1					1	5	14
Koekoek	1	1	2	6	4	7	2	9	3	3	1	3	
Koolmees	479	97	564	119	109	218	121	343	120	210	89	120	98
Koperwiek	345	737	674	1171	491	599	402	348	187	105	358	150	294
Kramsvogel	2		7	3		2	9	5	4	1	5	5	2
Kruisbek				1		1							
Merel	656	1330	1258	984	1167	1128	1037	888	633	314	737	541	670
Nachtegaal	6	4		1	1	9	1		3	1	3	1	2
Noordse Nachtegaal		1											
Oeverzwaluw									1				1
Paapje	9	4	2	2	1		1	1	1	1	3	3	6
Pallas' Boszanger	1	1				1			1		1	1	
Pimpelmees	156	114	658	252	133	339	158	163	117	199	105	106	176
Porseleinhoen						1							
Putter	18	14	12	3	20	29	24	8	44	24	25	11	20
Raddes Boszanger			1										
Ransuil			3		3	2			1	1		2	1
Rietgors	99	49	36	48	32	114	187	77	84	33	111	36	40
Rietzanger	27	42	22	16	16	60	15	7	25	11	7	10	15
Ringmus											1		
Roerdomp			1										
Roodborst	253	438	397	443	608	1212	420	384	425	450	622	879	256
Roodborsttapuit						1					2	2	2
Roodmus	2					1							
Siberische Boompieper											1		

Soort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Siberische Braamsluiper												1	
Sijs	76	113	119	113	35	778	3	50	255	245	446	173	95
Sperwer	4	5	20	11	7	6	9	8	9	6	6	8	2
Sperwergrasmus	1			1	1	3		1		1			
Spotvogel	45	5	29	45	65	116	32	30	38	89	30	34	29
Spreeuw	19	8	6	2	5	5		7	3	2	3	11	12
Sprinkhaanzanger	8	6	5	7	5	21	7	4	5	5	4	4	7
Staartmees	102	131	46	100	74	117	47	62	50	69	153	37	70
Taigaboomkruiper	3		1		1	1					3	3	1
Tapuit		1	1			1					2	6	2
Tjiftjaf	304	171	278	319	390	578	412	392	258	464	427	925	258
Tjiftjaf <i>spp abietinus</i>		1		3			2						
Tjiftjaf <i>spp tristis</i>		1			1	3				5		5	3
Torenavalk									1	1			
Tuinfluitier	116	206	88	179	95	264	85	85	63	116	60	68	47
Turkse Tortel												1	
Velduil			1										
Vink	593	441	245	274	638	866	201	172	404	337	216	174	154
Vuurgoudhaan	8		26	24	26	18	5	21	12	26	39	31	20
Waterhoen	1	4	8	2	2			9	2		3		2
Waterral	142	340	154	122	220	88	121	792	357	844	316	233	320
Watersnip		1	2			1	3	1	1	1			
Wielewaal		1											
Wilde Eend			1				1						
Winterkoning	206	146	88	112	135	102	126	126	97	145	143	170	86
Wintertaling			2							1			
Witgat			2	3	2					1	4	4	1
Witkopstaartmees						5							
Witsterblauwborst						2	3	1		3	2	2	4
Witsluitbarmsijs						1							1
Witte Kwikstaart	2					2	2		1		1	4	2
Zanglijster	160	250	232	335	170	451	285	219	164	201	258	250	212
Zilvermeeuw				1	2								
Zwarte Kraai		1	1	2			1	1		1	1	1	
Zwarte Mees	32		7	27							12	11	
Zwarte Roodstaart	1	2	1	1		2	3		1	1	4	1	1
Zwartkop	667	1159	234	1071	572	983	769	278	355	851	429	766	407
totaal	6.947	7.243	7.129	7.836	6.279	11019	5.501	5.665	4.752	6.204	6.317	6.592	4.613
aantal (s)sp	66	67	80	68	63	74	66	66	65	68	72	68	

Voor een totaaloverzicht van de vangsten van VRS Schiermonnikoog in het Glop van 1991 tot en met 2017, zie <http://www.vogelringschier.nl/soorten.html>.